

MİRASÇILARIN BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Information Obligations of The Heirs

Öğr. Gör. Dr. Necati Şükrü BAYRAMOĞLU*

ÖZET

Mirasçılarının bilgilendirme yükümlülükleri MK m. 646/III, 649/II ve 620/II, III hükümlerinde düzenlenmiştir. MK m. 649/II hükmü genel olarak paylaşımın eşit ve adil olabilmesi için gereken tüm bilgilerin verilmesi gerektiğini öngörmüştür. MK m. 646/III'de bilgilendirme yükümlülüğü iki durum için özel olarak düzenlenmiştir. MK m. 646/III'e göre; mirasçılar zilyet olduğu tereke mallarını ve mirasbırakana olan borçlarını bildirmek zorundadır. MK m. 620/II'de ise mirasbırakanın mali durumu hakkında bilgi sahibi olanların sulh hukuk mahkemesi tarafından istenen bilgileri vermesi gerektiği düzenlenmiştir. Mirasçılar mirasbırakanın mali durumuyla ilgili bilgileri vermek zorundadır. Bu hususta özellikle bildikleri mirasbırakanın borçlarını bildirmek zorundadır (MK m. 620/III). Verilen bu bilgilerle terekenin aktif ve pasif unsurları net bir şekilde ortaya çıkar. Tereke mevcudunun doğru bir şekilde tespiti ve paylaşımın hızlı, eşit ve adalete uygun bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için bilgilendirmenin paylaşımından önce yapılması gerekmektedir. Bilgilendirme yükümlülüğü; sözlü olarak, ilgili belgelerin incelenmek üzere sunulması veya

* Çankırı Karatekin Üniversitesi Yapraklı Meslek Yüksekokulu, necati.bayramoglu@gmail.com, ORCID- ID: 0000-0001-6928-7247

ilgili belgelerin kopyaları verilerek yerine getirilebilir. Bilgi alma talebinin kabul edilmemesi durumunda bir eda davasıyla bu talep yerine getirilebilir. Bilgilendirme yükümlülüğünün kusurlu bir şekilde ihlali sonucunda herhangi bir zarar oluşursa tazminat sorumluluğu ortaya çıkar.

Anahtar Kelimeler: Bilgilendirme, mirasçı, mirasbırakan, tereke, tazminat.

ABSTRACT

Information obligations of the heirs are regulated in the provisions of MK m. 646/III, 649/II ve 620/II, III. The provision of MK m. 649/II has generally stipulated that all necessary information should be given in order for the sharing to be equal and fair. In MK m. 646/III, the obligation to inform is specially regulated for two situations. According to MK m. 646/III; heirs must notify the estate properties of which man is the possessor and their debts to the deceased. In MK m. 620/II, it is regulated that those who have information about the financial status of the deceased should provide the information requested by the civil court of peace. The heirs must give information about the financial status of the deceased. In this regard, they have to report the debts of the deceased that they know especially (MK m.620/III). With this information, the active and passive elements of the estate are clearly revealed. In order for the presence of estate to be determined correctly and to be shared quickly, equally and fairly, the information should be made before sharing. Information obligation can be fulfilled orally, by submitting the relevant documents for review or by giving the copies of the relevant documents. In case the claim for information is not accepted, this claim can be fulfilled with a execution of action. Damages liability arises if any damage occurs as a result of any flawed breach of the obligation to inform.

Keywords: Information, heir, deceased, estate, damages.

GİRİŞ

Mirasbırakanın ölümüyle geride bıraktığı terekesi üzerinde mirasçılar arasında elbirliği şeklinde hak sahipliğine dayalı bir ortaklık kurulmuş olur. Miras ortaklığı denilen bu ortaklıkta adi ortaklıktan farklı olarak bir kazanç elde etme amacı yoktur. Buradaki amaç, terekeyi korumak ve terekenin içerisinde yer alan varlıkları paylaşmaktır¹. Paylaşımın eşit ve adil bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için mirasçılarının kanundan ve dürüstlük kuralından doğan birtakım yükümlülükleri vardır. Bu yükümlülükler; birbirine zarar vermeme, doğru bilgiler verme ve paylaşımı hızlandırma, kolaylaştırma şeklinde sayılabilir². Bu yükümlülükler arasında yer alan bilgilendirme yükümlülüğü kanunda özel olarak düzenlenmiştir.

Mirasçılarının bilgilendirme yükümlülüklerine ilişkin hükümleri DRUEY'den ilham alarak yasal sistem duvarındaki çiçeklere benzetebiliriz³. Fakat bu duvar çiçekleri uygulamada gözden kaçırılmış veya görülemezdir. Aslında bunlar gözden kaçırarak kadar gizli bir yerde değil; açık seçik görünmektedir (bkz. MK m. 620/II, III, 646/III, 649/II). Mirasçılar tarafından verilecek bilgiler birçok yönden önem taşır. Mirasçılarının iradeleri dışında dahil olduğu miras ortaklığı çoğu zaman mirasçıları rahatsız eder. Bir mal üzerinde birden fazla kişinin hak sahibi olması (hak sahipleri yakınardan oluşsa da) çoğu zaman gerilime, anlaşmazlığa neden olmaktadır. Tereke malları üzerinde yapılacak çoğu işlem için oybirliğinin gerekmesi bu anlaşmazlığı derinleştirmektedir. Dolayısıyla bu zoraki ortaklığın kısa sürede dağılması her mirasçının yararına değildir. Mirasçılarının verecekleri doğru bilgilerle bu ortaklığın eşitliğe ve adalete uygun, hızlı bir şekilde tasfiyesi oluşabilecek düşmanlıkları engeller.

¹ **SEROZAN, Rona/ENGİN, Baki İlkay**, Miras Hukuku, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012, § 1, N. 96.

² **SEROZAN/ENGİN**, § 1, N. 97.

³ **DRUEY, Jean Nicolas**, Der Anspruch des Erben auf Information, Hrsg: Basler Juristenverein, BJM, 1988, s. 126.

Bu çalışmamızda sadece mirasçıların bilgilendirme yükümlülükleri Türk ve İsviçre hukuk sistemleri bakımından incelenmiş olup, 3. kişi ve kurumların mirasçılara karşı olan bilgilendirme yükümlülükleri çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır.

I. GENEL OLARAK BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

İnsanlar hayatlarının her safhasında belirli bir konuda karar vermek için o konuyla ilgili bilgilere ihtiyaç duyar. Söz konusu konuyla ilgili ne kadar çok bilgi sahibi olunursa verilecek kararın isabeti de o derece artar. Hukuk sahasında da bilginin önemi büyüktür. Bir hukuki işlem kurulmasına karar verilirken pek çok bilgiye ihtiyaç duyulur. Çünkü hukuki işlemler çoğunlukla bir hak kazandırmasının yanında bir de yükümlülük yükler.

Maddi hukuka ilişkin taleplerin yerine getirilebilmesi talebin dayanağı olan olayların ispatlanmasına bağlıdır⁴. Her hak çok sayıda bilgiyi temel alarak amacına ulaşabilir⁵. Fakat bilgiye olan salt bir ihtiyaç, bilgi alma hakkını otomatik olarak sağlamaz⁶. Maddi özel hukukta genel bir bilgi edinme hakkı yoktur⁷.

Bilgi alma hakları bizzat kanundan veya sözleşmeden doğabilir. Bunun yanı sıra somut olayın özelliklerine göre dürüstlük kuralından da bilgi alma hakları doğabilir.

⁴ **GÖKSU, Tarkan**, Informationsrechte der Erben, Hrsg: Arnold F. Rusch, AJP, 2012, s. 953.

⁵ **DRUEY**, Information, s. 127. **DRUEY**, bilgiyi makinedeki yağa benzeterek, yağ olmadan makinenin çalışmaması gibi bilgi olmaksızın hakların işlev kazanmasının düşünülemeyeceğini ifade etmiştir (**DRUEY, Jean Nicolas**, Das Informationsrecht des Erben - die Kunst, Einfaches kompliziert zu machen, Successio, 2011, s. 185).

⁶ **DRUEY**, Kunst, s. 185; **GÖKSU**, s. 953; **BGE** 132 III 677, 02.05.2006, E. 4.2.4 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁷ **BREITSCHMID, Peter/MATT, Isabel**, Informationsansprüche der Erben und ihre Durchsetzung insbesondere Informationsansprüche gegenüber Banken über ihre Geschäftsbeziehung mit dem Erblasser, Successio, 2010, s. 89; **GÖKSU**, s. 953; **BGE** 132 III 677, 02.05.2006, E. 4.2.1 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020). İstisnaen bazı durumlarda bilgi alma hakları tanınmıştır. Bkz. örn; Hasta Hakları Yönetmeliği m. 15, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun m. 18, 23, 24, 33, 36, 40, 43 vd.

II. GENEL OLARAK MİRASÇILARIN BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Özel hukukta olduğu gibi miras hukukunda da miras ilişkisine taraf olanların genel bir bilgilendirme yükümlülükleri yoktur⁸. Miras hukukunda sadece belirli durum ve koşullar için bilgi alma hakları tanınmıştır. MK m. 646/III ve MK m. 649/II hükümleri bazı konularda bilgi alma hakları tanımıştır. Mirasçılara yüklenen bilgi verme yükümlülükleri miras ortaklığındaki el birliği ilişkisinden kaynaklanan ortaklığa ilişkin bir yükümlülüktür⁹. Fakat mirasçılar, bilgi edinme hakkını miras ortaklığındaki el birliği kuralına tabi olmaksızın diğer mirasçılardan bağımsız olarak kullanabilir¹⁰.

Miras hukukunda mirasçuların bilgilendirme yükümlülüğü kural olarak talep edilmeksizin ortaya çıkan bir yükümlülüktür¹¹. Mirasçıla-

⁸ **SCHRÖDER, Andreas**, *Erbrechtliche Informationsansprüche oder: die Geister, die ich rief...*, Successio, 2011, s. 197. BGer, 5C.276/2005 E. 2.5.1 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁹ **WOLF, Stephan**, *Auskunftspflichten unter Miterben BGE 127 III 396 ff.*, *Recht-Zeitschrift für juristische Weiterbildung und Praxis*, Stämpfli Verlag AG, Bern 2002, s. 77.

¹⁰ **ESCHER, Arnold/ESCHER, Arnold**, *Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. III, Erbrecht, Zweite Abteilung: Der Erbgang (Art. 537-640)*, Schulthess & CO AG, Zürich 1960, Art. 610, N. 4; **WEIBEL, Thomas**, *Praxiskommentar, Erbrecht*, Hrsg: Abt, Daniel/Weibel, Thomas, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2000, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 20; **WOLF**, *Auskunft*, s. 77; **GÖKSU**, s. 956; **RAVEANE, Zeno**, *Erbrechtliche Informationsansprüche und ihre Durchsetzung, Impulse zur praxisorientierten Rechtswissenschaft Band/Nr. 30*, Hrsg: Thomas Sutter-Somm, Schulthess Juristische Medien, Zürich – Basel – Genf 2017, N. 17.

¹¹ **TUOR, Peter/PICENONI, Vito**, *Berner Kommentar, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Bd. III, Das Erbrecht, 2. Abteilung: Der Erbgang, Art. 537-640 ZGB, Zweite Auflage*, Verlag Stämpfli & Cie, Bern 1966, Art. 607, N. 9; **ESCHER/ESCHER**, Art. 610, N. 3; **OSWALD, Adriano**, *Die Auskunftspflicht im Erbgang*, *Dissertation, Juris Druck + Verlag*, Zürich 1976, s. 18; **SCHAUFELBERGER, Peter C./KELLER, Katrin**, *Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch II, Art. 457-977 ZGB, Art. 1-61 SchlT ZGB, 3. Auflage*, Hrsg: Honsell, Heinrich/Vogt, Nedim Peter/Geiser, Thomas, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2006, Art. 607, N. 11; **KOCAYUSUPFAŞAOĞLU**, Necip, *Miras Hukuku*, 3. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987, s. 709; **WEIBEL, Thomas**, *Praxiskommentar, Erbrecht*, Hrsg: Abt, Daniel/Weibel, Thomas, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2000, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 17; **WOLF**, *Auskunft*, s. 77; **DURAL, Mustafa/ÖZ, Turgut**, *Türk Özel Hukuku, C. IV, Miras Hukuku, Yenilenmiş 8. Bası*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2015, N. 1959; **İNAN, Ali Naim/ERTAŞ, Şeref/ALBAŞ, Hakan**, *Türk Medeni Hukuku, Miras Hukuku*, 8. Baskı, İleri Kitabevi, İzmir 2012, s. 555; **İMRE, Zahit/ERMAN, Hasan**, *Miras*

rın MK m. 646/III ve MK m. 649/II kapsamında vermeleri gereken bilgi ve belgeleri talep edilmeden vermeleri gerekmektedir¹². MK m. 620'de öngörülen bilgilendirme yükümlülüğünün ortaya çıkabilmesi için sulh hukuk mahkemesi tarafından bilginin ilgili mirasçıdan istenmesi gerekmektedir¹³.

Mirasçıların bilgilendirme yükümlülüklerine ilişkin hükümler emredici niteliktedir¹⁴. Dolayısıyla mirasbırakan, mirasçıları bilgilendirme yükümlülüğünden muaf tutamaz¹⁵. Mirasbırakan, bir mirasçıya yaptığı kazandırmanın gizli kalmasını öngörmüş olsa bile, bilgilendirme yükümlülüğü devam eder¹⁶. Mirasbırakan, kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili bilgiler söz konusu ise (örn; tıbbi konular hakkında) ölümünden sonra da mirasçıların bilgi almasını engelleyebilir¹⁷. Fakat bu bilgi, terekenin belirlenmesine etki edecek nitelikteyse mirasbırakanın iradesinin aksine ortaya konulabilir¹⁸. Örneğin; mirasbırakanın sağlığında yapmış olduğu bir işlem için bu işlem esnasında ayırt etme gücünü etkileyebilecek bir akıl hastalığına ilişkin bilgilerin ortaya konulması istenebilir.

Hukuku, Gözden Geçirilmiş 14. Basım, Der Yayınları, İstanbul 2018, s. 485; **SCHRÖDER**, s. 190; **HÄFLİGER, Manuela**, OFK - Orell Füssli Kommentar (navigator.ch), ZGB Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg: Kostkiewicz, Jolanta Kren/Wolf, Stephan/Amstutz, Marc/Fankhauser, Roland, 3., überarbeitete Auflage, Orell Füssli Verlag AG, Zürich 2016, Art. 607, N. 7; **RAVEANE**, N. 35; **ÖZDEMİR, Hayrunnisa**, Türk Medeni Kanununa Göre Mirasın Paylaşılması Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara 2019, s. 89.

12 **WOLF, Stephan**, Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Die Teilung der Erbschaft, Art. 602-619 ZGB, Hrsg: Hausheer, Heinz/Walter, Hans Peter/Wolf, Stephan/Eggel, Martin, Stämpfli Verlag AG, Bern 2014, Art. 607, N. 29.

13 Bu husustaki tartışmalar için bkz. VIII.

14 **GÖKSU**, s. 955; **RAVEANE**, N. 12. Karş. **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 29.

15 **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 9; **OSWALD**, s. 17; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 16; **WOLF**, Auskunft, s. 77; **SEROZAN/ENGİN**, § 1, N. 170; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 7; **GÖKSU**, s. 955; **RAVEANE**, N. 13.

16 **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 9; Art. 610, N. 5; **OSWALD**, s. 17; **WOLF**, Auskunft, s. 77; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 29.

17 **GÖKSU**, s. 955. Bkz. **SCHRÖDER**, s. 196.

18 Bkz. **GÖKSU**, s. 955; **SCHRÖDER**, s. 196. Fakat bu durumda söz konusu bilgilerin genele yayılmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Bu kapsamda bilgi almaya yönelik olarak açılan davanın duruşması gizli olarak yapılabilir ve hakim, taraflara duruşmada öğrendikleri söz konusu bilgileri açıklamaması hususunda uyarabilir (bkz. HMK m. 28/II, IV).

III. MİRASÇILARIN BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN KAYNAĞI VE AMACI

Mirasçılarının bilgilendirme yükümlülüklerinin kaynağı yasaya dayanmaktadır¹⁹. Doktrinde bazı yazarlar; bilgilendirme yükümlülüğünün kaynağını dürüstlük kuralına dayandırmaktadır²⁰. Mirasçılarının bilgilendirme yükümlülüklerini düzenleyen kurallar, dürüstlük kuralı esas alınarak oluşturulmuştur ve dürüstlük kuralının uygulanmasına hizmet eder²¹. Fakat kanaatimizce söz konusu yükümlülük, yasada açıkça düzenlendiği için bu yükümlülüğün kaynağını dürüstlük kuralına dayandıramayız.

Mirasçılarının bilgi alma haklarının olmasının nedenlerinden birisi mirasbırakanın terekesinde yer alan borçlara iradesi dışında kendiliğinden külli halef sıfatıyla sahip olması ve bu borçlardan kişisel malvarlığıyla da sınırsız bir şekilde sorumlu olmasıdır. Bu sebeple mirasbırakanın ne tür borçlarının olduğunu, bu borçların nasıl ortaya çıktığını, miktarlarını ve alacaklıların haklı olup olmadığını bilmelerinde hukuki yararları vardır. Bu borçların ödenebilmesi için tereke mevcudunda yer alan aktif ve pasiflerin miktarının da bilinmesi gerekmektedir²². Fakat mirasçılarının bilgilendirme yükümlülüklerinin nedeni sadece borçlardan kişisel malvarlığıyla da sınırsız sorumluluktan kaynaklanmaz. Tereke mevcudunda hiç pasif unsurun olmaması halinde de mirasçılarının bilgi almaya yönelik çıkarları vardır. Nitekim mirasçılarının bilgilendirme yükümlülüklerinin bir diğer nedeni esasen miras ortaklığına dahil olmalarından kaynaklanmaktadır. Miras ortaklığında amaç, ortaklığın sahip olduğu terekenin eşitlik ve adalet ilkesine uygun bir şekilde paylaşılmasıdır. Bunun için terekeye dahil olan ve olması gereken unsurlarla ilgili bilgi sahibi olan mirasçılarının bu

¹⁹ **WOLF**, Auskunft, s. 77, dn. 16; **ÖZDEMİR**, s. 71. **SCHRÖDER**, mirasçılar arasındaki bilgilendirme yükümlülüğünün adi ortaklığa ilişkin Art. 541 OR (TBK m. 631) hükmünün kıyasen uygulanmasıyla da ortaya çıkabileceğini ileri sürmektedir (**SCHRÖDER**, s. 196). Aynı yönde bkz. **RAVEANE**, N. 44.

²⁰ **OSWALD**, s. 15; **KELLER/SCHAUFELBERGER**, Art. 607, N. 11; **İMRE/ERMAN**, s. 485; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607, N. 16; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 7. Bkz. BGer, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 4.3 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

²¹ Aynı yönde bkz. **ÖZDEMİR**, s. 71. Karş. **KOCAYUSUFPAŞAOĞLU**, s. 708.

²² **OSWALD**, s. 5.

amacı gerçekleştirmek için söz konusu bilgileri vermesi gerekmektedir.

Mirasçılarının bilgilendirme yükümlülüğünün amacı, mirasçılar arasındaki eşitliği (MK m. 649/I) ve terekenin doğru ve adil bir şekilde paylaşılmasını sağlamaktır²³. Bunun için öncelikle terekenin mevcudu doğru bir şekilde tespit edilmelidir²⁴. Mirasçılar arasında paylaşımına tabi tutulacak değerler, sadece mirasbırakanın öldüğü tarihteki tereke mevcudundan ibaret değildir. Buna bazı değerlerin eklenmesi veya çıkarılması gerekir. Eklenmesi veya çıkarılması gereken değerler hakkında bilgi sahibi olan mirasçılarının bu bilgileri vermesiyle paylaşımına esas olacak net tereke hızlı bir şekilde ortaya çıkarılabilir²⁵. Mirasın paylaşılmasının mümkün olduğu kadar hızlı bir şekilde tamamlanması önemlidir. Bilgilendirme, mirasın paylaşım işleminin hızlanmasına ve dolayısıyla mirasçılar arasındaki uyuşmazlıkların hızlı bir şekilde çözümlenmesine hizmet eder.

Bilgilendirmenin diğer bir amacı, mirasçılarının taleplerini detaylı bir şekilde ortaya koyabilmelerine imkan sağlamaktır²⁶. Bu bilgiler, özellikle saklı payı zedelenen mirasçılar ve denkleştirme alacaklılarının haklarına kolaylıkla kavuşturabilir.

²³ **ESCHER/ESCHER**, Art. 610, N. 2; **OSWALD**, s. 15; **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 607, N. 11; Art. 610, N. 17; **SEROZAN/ENGİN**, § 7, N. 46; **İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ**, s. 555; **İMRE/ERMAN**, s. 484; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 16; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 20; **HÄFLİGER**, Art. 610, N. 5; **ÖZDEMİR**, s. 88; **BGE** 132 III 677, 685; **BGE** 127 III 396, 402 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

²⁴ **OSWALD**, s. 16; **BGE** 127 III 396, 21.06.2001, E. 2.a (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

²⁵ **OSWALD**, s. 4, 16; **WOLF**, Auskunft, s. 78. Bkz. **BGE** 127 III 396, 398; **BGer**, 5C.205/2000, 21.06.2001, E. 1.a.cc (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

²⁶ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 18; **SEROZAN/ENGİN**, § 1, N. 170; **GÖKSU**, s. 954; **DRUEY**, Information, s. 116. Bkz. **OSWALD**, s. 7; **BGer**, 5C.135/2005, 02.11.2005, E. 2.2 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020). Karş. **RAVEANE**, N. 12, 295.

IV. MK m. 646/III'DE ÖNGÖRÜLEN BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Medeni Kanun m. 646/III'de bilgi verme yükümlülüğüne konu olan iki durum özel olarak düzenlenmiştir²⁷. Buna göre; tereke mallarına zilyet olan veya mirasbırakana borçlu olan mirasçılar, bu konularda bilgi vermekle yükümlüdür. Söz konusu durumların bilgi vermekle yükümlü mirasçılar tarafından gizlenme tehlikesinin olması²⁸ ve diğer mirasçılar tarafından da tespit edilmesi zor olduğu için bu iki durum hakkındaki bilgilendirme yükümlülüğü kanunda özel olarak düzenlenmiştir²⁹. Bu mal veya borçlar ortaya çıkarılmadan terekenin gerçek mevcudunu belirlemek oldukça zordur³⁰. Bu bilgilerin önemi sebebiyle kanunda özellikle bu bilgilerin 'eksiksiz' bir şekilde verilmesi gerektiği öngörülmüştür. Dolayısıyla bu konuda yapılacak bilgilendirmenin de kapsamlı olması gerekmektedir³¹.

Mirasçılar tereke malları üzerindeki zilyetliği külli halefiyet ilkesi gereğince kendiliğinden kazanmaktadır (MK m. 599/II). MK m. 646/III'de anılan zilyetlik, dolaysız zilyetliktir. Yani tereke mallarını fiili hakimiyetinde bulunduran kişiler bilgi vermekle yükümlüdür³². Mirasçılarının tereke mallarına zilyetlik durumu, mirasbırakanın sağlığında bir şeyi ödünç vermesi, kiralaması veya emanet etmesiyle ortaya çıkabilir³³. Zilyetlik durumu, birden fazla kişinin birlikte zilyetliği şeklinde de ortaya çıkabilir³⁴. Bir mirasçının mirasbırakandan çaldığı

²⁷ **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 23; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 7.

²⁸ **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 8; **ÖZDEMİR**, s. 72.

²⁹ **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 9; **OSWALD**, s. 15; **DURAL/ÖZ**, N. 1958.

³⁰ **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 24.

³¹ **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 607, N. 11; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 31; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 7.

³² Karş. **SEROZAN/ENGİN**, N. 64.

³³ **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 8; **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 9; **OSWALD**, s. 15; **KOCAYUSUFPAŞAOĞLU**, s. 708; **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 607, N. 11; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607, N. 15; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 26.

³⁴ **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 9; **OSWALD**, s. 15. Karş. **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 26.

şeyler de bu kapsamda değerlendirilir³⁵. Tereke mallarına zilyetlik durumu, bilgi verme yükümlülüğünün ortaya çıkabilmesi için yeterlidir. Zilyetliğin dayanağı kural olarak dikkate alınmaz³⁶. Mirasbırakanla aynı evde yaşayan mirasçılar evdeki eşyalar için MK m. 930'daki mülkiyet karinesine dayanamaz³⁷.

Mirasçılar, mirasbırakana karşı doğrudan borç altına girerek veya mirasbırakanın malvarlığını idare etmesi sebebiyle mirasbırakanın borçlusu olabilir. Mirasçının borcu, sadece tüketim ödücü sözleşmesi gereği ödünç verilenlerle ilgili değil; mirasçıyı mirasbırakana karşı yükümlü kılan her türlü borç sebebiyle ortaya çıkabilir³⁸. Örn; mirasçının mirasbırakana vermiş olduğu zarar sebebiyle ortaya çıkan tazminat alacakları hakkında da bilgi verilmesi gerekmektedir³⁹.

V. MK m. 649/II'DE ÖNGÖRÜLEN BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Medeni Kanun m. 649/II'de mirasçılarının mirasın eşit ve adil dağıtılması için dikkate alınması gereken mirasbırakanla olan ilişkileri hakkındaki tüm bilgileri vermesi gerektiği ifade edilmiştir. Kanunda mirasbırakanla ilişkiler olarak adlandırılan bilgilerin kapsamının belirlenmesi gerekir. İsviçre doktrini ve yargı uygulaması bilgilendirme yükümlülüğünün kapsamının geniş bir şekilde ele alınması gerektiğini ifade etmektedir⁴⁰. Kanunda 'mirasbırakan ile ilişkiler' olarak adlandırılan ilişkiler sadece miras hukukuyla ilgili ilişkiler olmayıp, paylaşımı etkileyebilecek mirasbırakan ile mirasçılar arasındaki malvarlığını ilgilendiren tüm ilişkiler bu kapsamda değerlendirilir⁴¹. Tereke

³⁵ **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 607, N. 11; **WEIBEL**, Vorbem zu Art. 607, N. 15; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 26.

³⁶ **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 26; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 7.

³⁷ **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 9.

³⁸ **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 9; **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 8; **OSWALD**, s. 15; **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 607, N. 11; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 27.

³⁹ **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 27.

⁴⁰ **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 610, N. 18; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 32; **HÄFLİGER**, Art. 610, N. 5; **BGer**, 5C.158/2006, 23.03.2007, E. 3.1 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁴¹ **OSWALD**, s. 17; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 21; **ÖZDEMİR**, s. 89.

mevcudunun belirlenmesinde önemli olabilecek her olgu bildirilmelidir⁴². Mirasın paylaşılmasını etkileyebilecek mirasbırakan ile mirasçılar arasındaki tüm malvarlığı değişimleri hakkında bilgi verilmelidir⁴³. Mirasçılar, objektif olarak bakıldığında paylaşımı herhangi bir şekilde etkileyebilecek şekilde görünen tüm bilgi ve belgeleri diğer mirasçılara vermelidir⁴⁴. Paylaşımı etkileyebilecek mirasbırakanın sağlığında mirasçılarının yapmış olduğu tüm kazandırmalar ortaya konulmalıdır⁴⁵. Çünkü bu kazandırmalardan karşılıksız olanların denkleştirmeye veya tenkise tabi olma⁴⁶; karşılıklı olanların muvazaalı olma ihtimali vardır. Özellikle denkleştirmeye ve tenkise tabi olabilecek kazandırmalar, bağışlamalar, bildirilmelidir⁴⁷. Mirasbırakan evli ise tabi olduğu mal rejimini ilgilendiren tüm kazandırmalar bildirilmelidir⁴⁸. Sağ kalan eş, mirasbırakanla arasındaki ilişkinin mal rejimiyle ilgili olduğunu ileri sürerek bilgi vermekten kaçınamaz⁴⁹.

⁴² **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 610, N. 18; **WOLF**, *Auskunft*, s. 78.

⁴³ **ESCHER/ESCHER**, Art. 610, N. 3; **RAVEANE**, N. 29. Kantonsgesicht, St. Gallen, BS.2015.6, 19.11.2015, 2.a, Entscheide des Kantons- und Verwaltungsgesichts des Kts. St. Gallen (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁴⁴ **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 610, N. 18; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 33; **WOLF**, *Berner Kommentar*, Art. 610, N. 20; **SCHRÖDER**, s. 190; **MEYER**, Art. 610, N. 3; **HÄFLİGER**, Art. 610, N. 5; **GÖKSU**, s. 960; **DRUEY**, *Information*, s. 117; **RAVEANE**, N. 29; BGE 132 III 677, 02.05.2006, E. 4.2.1; BGE 99 III 41, 45; BGE 127 III 396, 402; **BGer**, 5C.158/2006, 23.03.2007, E. 3.2; **BGer**, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 2.1. (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

⁴⁵ **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 610, N. 18; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 33; **SCHRÖDER**, s. 190; **WOLF**, *Auskunft*, s. 78; **HÄFLİGER**, Art. 610, N. 5; BGE 127 III 396, 402; **BGer**, 5P.347/2004, 11.01.2005, E. 6.2; **BGer**, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 2.1; **Kantonsgesicht, St. Gallen**, BS.2015.6, 19.11.2015, 2.a, Entscheide des Kantons- und Verwaltungsgesichts des Kts. St. Gallen (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

⁴⁶ **SCHRÖDER**, s. 190. Karş. **KOCAYUSUFPAŞAOĞLU**, s. 709; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 33; **WOLF**, *Auskunft*, s. 78; **RAVEANE**, N. 30. Bkz. BGE 99 III 41, 45; **BGer**, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 5.5 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁴⁷ **TUOR/PICENONI**, Art. 610, N. 5; **OSWALD**, s. 15; **DURAL/ÖZ**, N. 1958.

⁴⁸ **WOLF**, *Auskunft*, s. 80; BGE 127 III 396, 399, E. 2a.

⁴⁹ **SCHRÖDER**, s. 190-191; **RAVEANE**, N. 29; BGE 127 III 396, 401-402; **BGer**, 5C.158/2006, 23.03.2007, E. 3.2; Kantonsgesicht, St. Gallen, BS.2015.6, 19.11.2015, 2.a, Entscheide des Kantons- und Verwaltungsgesichts des Kts. St. Gallen (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

Mirasçıların terekeye yönelik alacakları, mirasbırakanın beyanları, ölüme bağlı işlemlerin yorumlanmasına yarayan durumlar da bildirilmelidir⁵⁰. Mirasçının mirasbırakan için yürüttüğü işlemler hakkında da bilgi verilmelidir⁵¹. İfa edilmemiş borç sözleşmeleri, şartlı işlemler hakkında bilgi sağlanmalıdır. Mirasbırakanla yapılan diğer anlaşmalar ve bu anlaşmalarla ilgili belgelerin de ortaya konulması gerekmektedir⁵². Ayrıca banka belgeleri, vergi beyannameleri gibi vergiyle ilgili işlemleri gösteren belgelerin de açıklanması gerekmektedir⁵³.

Bilginin paylaşımıyla ilgisiz olduğu öne sürülerek verilmesinden kaçınılamaz. Çünkü bir uyuşmazlık durumunda bilginin paylaşımı ilgili olup olmadığını hakim takdir eder⁵⁴. Mirasçı, söz konusu bilgileri verebilecek diğer kişi ve kurumların olduğunu ileri sürerek bilgi vermekten kaçınmaz⁵⁵. Bir kazandırma, mirasbırakanın iradesine göre gizli kalması gerekse bile, bilgi verme yükümlülüğü mevcuttur⁵⁶. Verilecek bilginin paylaşımı etkilemesi hakkında bu bilginin paylaşımı etkileyebilecek nitelikte görünmesi dahi yeterlidir⁵⁷.

⁵⁰ **TUOR/PICENONI**, Art. 610, N. 5; **OSWALD**, s. 15; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 22.

⁵¹ **TUOR/PICENONI**, Art. 610, N. 5; **OSWALD**, s. 15.

⁵² **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 610, N. 18; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 33, 34; **GÖKSU**, s. 960; **RAVEANE**, N. 29; Kantonsgericht, St. Gallen, BZ_2007_5, 05.11.2007, E. 3, Entscheide des Kantons- und Verwaltungsgerichts des Kts. St. Gallen (Swisslex, Erişim Tarihi 24.12.2020).

⁵³ **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 610, N. 18; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 34; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 22; **GÖKSU**, s. 960; **RAVEANE**, N. 37; **ÖZDEMİR**, s. 74. Kantonsgericht, St. Gallen, BS.2015.6, 19.11.2015, 2.a, Entscheide des Kantons- und Verwaltungsgerichts des Kts. St. Gallen (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁵⁴ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 33; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 23; **GÖKSU**, s. 960; Kantonsgericht, St. Gallen, BS.2015.6, 19.11.2015, 2.a, Entscheide des Kantons- und Verwaltungsgerichts des Kts. St. Gallen (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020). Karş. **DRUEY**, Information, s. 116.

⁵⁵ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 35; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 23; BGE 127 III 396, 402; BGer, 5C.205/2000, 21.06.2001, E. 3; BGer, 5P.347/2004, 11.01.2005, E. 6.2. (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

⁵⁶ **OSWALD**, s. 17; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 23.

⁵⁷ **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 21.

Mirasçılarının diğer mirasçılara veya üçüncü kişilere yapılan kazandırmalar hakkında bilgi vermekle yükümlü olup olmadığı tartışmalıdır. Doktrinde bir görüş, bu konuda bilgi verme yükümlülüğünün olmadığını ileri sürmektedir⁵⁸. Fakat doktrindeki hakim görüş, bu konuda da bilgi verilmesi gerektiğini kabul etmektedir⁵⁹. Kanaatimizce hakim görüş isabetli olup bu kapsamda gizli banka hesapları, üçüncü kişilere yapılan kazandırmalar ve terekeye ait olan kara para ve diğer resmi olmayan mirasbırakanın malvarlığı değerleri hakkında bilgi verilmelidir⁶⁰. Ayrıca diğer mirasçılarının veya üçüncü kişilerin zilyetliğinde olduğu bilinen tereke mallarının da bildirilmesi gerekmektedir⁶¹.

Bilgi alma hakkına asli olarak mirasçılar sahiptir. Bu kapsamda yasal mirasçılarının yanı sıra atanmış mirasçılar da bilgi alma hakkına sahiptir⁶². Mirasçılıktan çıkarılan veya mirastan uzaklaştırılan mirasçı, ancak söz konusu çıkarma veya uzaklaştırma tasarrufu geçersiz kılındıktan sonra bilgi alma hakkına sahip olur⁶³. Ön mirasçı bilgi alma hakkına sahiptir. Fakat art mirasçı, mirasın kendisine geçişiyle (MK m. 522) bilgi alma hakkına sahip olur⁶⁴. Çünkü ön mirasçı, mirasbırakan ölümüne bağlı tasarrufunda mirasın art mirasçıya geçiş anını belirtmemişse ölümüne kadar; geçiş anını belirtmişse bu ana kadar kendisi veya mirasçıları hak sahibidir. Ayrıca art mirasçının mirasçı olabilmesi için mirasın kendisine geçmesi gereken tarihte veya böyle bir tarih belirlenmediği durumlarda ön mirasçının öldüğü tarihte sağ olması gerekmektedir. Bu yönüyle art mirasçının mirasçılığı belirli

⁵⁸ **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 9; Art. 610, N. 2.

⁵⁹ **OSWALD**, s. 16, 17; **SCHAUFELBERGER/KELLER**, Art. 610, N. 18; **SCHRÖDER**, s. 190; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 24; **GÖKSU**, s. 960-961; **RAVEANE**, N. 30; BGer, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 4.3 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁶⁰ **SCHRÖDER**, s. 190; **GÖKSU**, s. 960-961; **RAVEANE**, N. 31.

⁶¹ **OSWALD**, s. 17.

⁶² **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 20; **GÖKSU**, s. 956; **RAVEANE**, N. 17.

⁶³ **RAVEANE**, N. 18. Aksi yönde bkz. **ÖZDEMİR**, s. 73.

⁶⁴ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 23; **GÖKSU**, s. 956; **RAVEANE**, N. 19; **ÖZDEMİR**, s. 73.

şartların gerçekleşmesine bağlıdır. Vasiyet alacaklısı, MK m. 649/II'ye dayanarak bilgi alma hakkına sahip değildir⁶⁵.

Mirasçılardan dışında tereke ve terekenin paylaşımıyla ilgili kişi ve makamlar da bilgi alma hakkına sahiptir⁶⁶. Vasiyeti yerine getirme görevlisi⁶⁷ ve paylaşımına katılan kayyım bilgi alma hakkına sahiptir⁶⁸. Ayrıca miras ortaklığı temsilcisi⁶⁹, resmi tasfiye memuru⁷⁰, resmi defter tutan makam⁷¹ ve tereke defterini tutan makam da bilgi alabilir⁷².

VI. MK M. 646/III İLE MK m. 649/II ARASINDAKİ İLİŞKİ

MK m. 649/II'de mirasçının mirasbırakanla olan tüm ilişkileri bilgilendirme yükümlülüğünün kapsamını oluştururken; MK m. 646/III'deki bilgilendirme yükümlülüğü sadece iki özel durum için öngörülmüştür. Bu yönüyle MK m. 649/II'deki bilgilendirme yükümlülüğü, MK m. 646'daki bilgilendirme yükümlülüğüne göre daha geniştir. MK m. 646/III, MK m. 649/II'nin özel bir düzenlemesi niteliğindedir⁷³. Fakat MK m. 646/III, bilgi verilecek kişiler bakımından MK m.

⁶⁵ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 24; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 30; **GÖKSU**, s. 956; **DRUEY**, Information, s. 121; **RAVEANE**, N. 24; **ÖZDEMİR**, s. 73.

⁶⁶ **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 9; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 25. Bu kişi ve makamların bilgi ihtiyacına ilişkin nedenler hakkında bkz. **OSWALD**, s. 8-13.

⁶⁷ Bkz. BGE 132 III 677, 02.05.2006, E. 4.2.1; BGer 5A_672/2013, 24.02.2014, E. 8.1. (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

⁶⁸ **ESCHER/ESCHER**, Art. 610, N. 4; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 25; **SCHRÖDER**, s. 196; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 29; **GÖKSU**, s. 957; **RAVEANE**, N. 21; **ÖZDEMİR**, s. 73.

⁶⁹ **Obergericht, Zürich**, LB190023, 18.07.2019, E. 4.8.2; **Kantonsgericht, Graubünden**, ZK1 13 120, 12.08.2014, E. 4.c (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

⁷⁰ **ESCHER/ESCHER**, resmi tasfiye memurunun mirasçılardan sadece görevini yerine getirmesi için gerekli olan bilgileri talep edebileceğini belirtmiştir (**ESCHER/ESCHER**, Art. 610, N. 4).

⁷¹ Mirasçılardan resmi defteri tutan makama karşı bilgi verme yükümlülüğü MK m. 620/II, III'de özel olarak düzenlenmiştir. Bu bilgilendirme yükümlülüğü hakkındaki ayrıntılı açıklamalar için bkz. VIII.

⁷² **OSWALD**, s. 18-21; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 25; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 29; **GÖKSU**, s. 957; **RAVEANE**, N. 21, 23; **ÖZDEMİR**, s. 73.

⁷³ **OSWALD**, s. 15; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 23; **RAVEANE**, N. 14. **RAVEANE**, Art. 607 Abs. 3 ZGB (MK m. 646/III) hükmünün içeriği Art. 610 Abs. 2 ZGB (MK m. 649/II) tarafından kapsandığı için kanunkoyucunun Art. 607 Abs. 3 ZGB (MK m. 646/III) hükmünü koymasının gereksiz olduğunu ileri sürmüştür (**RAVEANE**, N. 16).

649/II'deki gibi sadece mirasçılarını zikretmediği için bu yönüyle MK m. 649/II'den geniştir⁷⁴.

MK m. 649/II ve MK m. 646/III hükümleri arasında bağlantı olduğu için her iki hüküm birlikte değerlendirilmelidir⁷⁵. Bu iki hüküm uygulanırken birbirini sınırlamaz; aksine kapsamlı bir bilgilendirme yükümlülüğü açısından birbirini tamamlar⁷⁶.

VII. MK m. 620/II, III'DE ÖNGÖRÜLEN BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Mirasçılar için bilgilendirme yükümlülüğü öngören düzenlemelerden biri de MK m. 620/II ve III'de yer alan düzenlemelerdir. MK m. 620/II'de mirasbırakanın mali durumu hakkında bilgi sahibi olan herkesin sulh hukuk mahkemesi tarafından istenilen bilgileri vermesi gerektiği düzenlenmiştir. MK m. 620/III'de mirasçılarının özellikle bildikleri mirasbırakanın borçları hakkında mahkemeye bilgi vermesi gerektiği öngörülmüştür. Mirasbırakanın mevcut belgeleri, çoğu zaman terekenin durumunu belirlemeye yeterli olmaz⁷⁷. Bu bilgilendirme yükümlülüğü, resmi deftere kaydedilecek unsurları kesin ve eksiksiz bir şekilde belirlemek için öngörülmüştür⁷⁸.

Medeni Kanun m. 620/II'deki bilgilendirme yükümlülüğünün kapsamı geniştir⁷⁹. Tereke mevcudunun belirlenmesine yardımcı olabilecek mirasın geçişi esnasındaki durumların yanı sıra mirasbırakanın sağlığında gerçekleşen tüm olaylar bilgi verme yükümlülüğünün kapsamına dahildir⁸⁰. Bu kapsamda terekenin aktif ve pasifiyle ilgili

⁷⁴ **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 10; **WOLF**, Auskunft, s. 77, dn. 10; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 607, N. 25; **RAVEANE**, N. 14.

⁷⁵ **OSWALD**, s. 15; **WOLF**, Berner Kommentar, Art. 610, N. 32.

⁷⁶ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 15; **GÖKSU**, s. 954. Karş. **RAVEANE**, N. 14.

⁷⁷ **OSWALD**, s. 10-11.

⁷⁸ **TUOR/PICENONI**, Art. 581, N. 11; **OSWALD**, s. 10-11.

⁷⁹ **ENGLER, Urs**, Praxiskommentar, Erbrecht, Hrsg: Abt, Daniel/Weibel, Thomas, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2000, Art. 581, N. 24.

⁸⁰ **ABT, Daniel**, CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Hrsg: Breitschmid, Peter/Jungo, Alexandra, Erbrecht (Art. 457-640 ZGB), 3. Auflage, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich - Basel - Genf 2016, Art. 581, N. 10.

önemli olabilecek tüm bilgiler verilmelidir⁸¹. Ticari defterler, muhasebe defterleri ve ilgili dosyalar mahkemeye sunulmalıdır⁸². Mirasbırakanın sağlığındaki malvarlığı değişimleri bildirilmelidir. Bu bilgiler, terekeye eklenecek ve çıkarılacak değerlerin ortaya çıkarılmasına yardımcı olur⁸³. Mirasçılarının vermiş oldukları bu bilgiler, mirasbırakanın alacaklıları ve borçlularının verdiği diğer bilgilerle (MK m. 621) karşılaştırılarak bir sonuca varılır⁸⁴.

Medeni Kanun m. 620/III'de mirasçılarının sulh hukuk mahkemesine bildikleri mirasbırakanın borçları hakkındaki bilgi verme yükümlülüğü ayrı bir fıkrada düzenlendiği için mirasçılarının sulh hukuk mahkemesine bu bilgileri talep olmaksızın vermek zorunda olup olmadığı tartışmalıdır. Doktrinde bir görüş, MK m. 620/III'nin MK m. 620/II'nin kapsamını açıklayıcı bir hüküm niteliğinde olduğu için mirasçılarının kendiliğinden bu bilgileri vermek zorunda olmadığını ileri sürmektedir⁸⁵. Doktrindeki hakim görüş, mirasçılarının talep olmaksızın bu bilgileri vermek zorunda olduğunu ileri sürmektedir⁸⁶. Kanaatimizce mirasbırakanın mirasçılar tarafından bilinen borçları, MK m. 620/II'de bilgi verilmesi gereken konular arasında yer alan fakat tereke mevcudunun belirlenmesindeki büyük önemi sebebiyle bu önemi vurgulamak amacıyla MK m. 620/III'de ayrı bir şekilde düzenlenmiştir. Her iki hüküm sistematik yorumla birlikte yorumlandığında birbirleriyle bağlantılı olduğu görülmektedir. Bu sebeple mirasçılar, bildikleri mirasbırakanın borçları hakkında mahkemenin talebi olmadan bilgi vermekle yükümlü değildir.

⁸¹ **SCHRÖDER**, s. 191.

⁸² **TUOR/PICENONI**, Art. 581, N. 13; **OSWALD**, s. 19.

⁸³ **ENGLER**, Art. 581, N. 22.

⁸⁴ Karş. **TUOR/PICENONI**, Art. 581, N. 11.

⁸⁵ **ESCHER/ESCHER**, Art. 581, N. 11.

⁸⁶ **TUOR**, Art. 581, N. 17; **DURAL/ÖZ**, N. 1762; **İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ**, s. 512; **STÄHLI**, Art. 581, N. 4; **ABT**, Art. 581, N. 12. Ayrıca bkz. **TUOR**, Art. 581, N. 17'de anılan yazarlar.

Mirasçılar MK m. 620/III uyarınca sadece bildikleri borçlar hakkında bilgi vermekle yükümlüdür. Mirasçıların bilmedikleri, fakat bilmeleri gereken borçlar hakkında bilgi verme yükümlülükleri yoktur⁸⁷. Fakat mahkeme, MK m. 620/II kapsamında mirasçılara bu borçlar veya diğer konular hakkında bir araştırma yükümlülüğü getirerek ilgili bilgileri talep edebilir⁸⁸.

Mirasçılar bilgi verdikleri konularla ilgili asılsız olduğunu düşündüğü iddiaları, bu çekinceyi ortaya koyarak vermelidir. İddiaların asılsız olup olmadığına son tahlilde mahkeme karar verecektir⁸⁹.

VIII. BİLGİLENDİRMEİNİN ZAMANI VE ŞEKLİ

Bilgi, mirasın paylaşımının hazırlanabilmesi için paylaşımın önce verilmelidir⁹⁰. Belirli bir sürede alınması gereken mirasın reddine veya resmi defter tutulmasını istemeye (MK m. 619 vd.) ilişkin kararların sağlıklı bir şekilde verilebilmesi için bilgilendirme, zamanında yapılmalıdır⁹¹. Bilgilendirme yükümlülüğünü öngören hükümlerin amacı terekenin adil bir şekilde paylaşılması olduğu için bilgi verme yükümlülüğü mirasın açılmasıyla ortaya çıkar⁹². Mirasçılar bilgi alma haklarını miras ortaklığı devam ettiği sürece kullanabilir⁹³.

Bilgilendirme yükümlülüğü; sözlü olarak, ilgili belgelerin incelenmek üzere sunulması veya ilgili belgelerin kopyaları verilerek yerine getirilebilir⁹⁴. Bilgilendirmenin şekliyle ilgili olarak kanunda her-

⁸⁷ **TUOR/PICENONI**, Art. 581, N. 17; **ESCHER/ESCHER**, Art. 581, N. 12; **OSWALD**, s. 20.

⁸⁸ **TUOR/PICENONI**, Art. 581, N. 17; **OSWALD**, s. 20. Karş. **DURAL/ÖZ**, N. 1762.

⁸⁹ **TUOR/PICENONI**, Art. 581, N. 17.

⁹⁰ **TUOR/PICENONI**, Art. 610, N. 5; **WOLF**, *Auskunft*, s. 77; **WOLF**, *Berner Kommentar*, Art. 607, N. 30; **Obergericht, Luzern**, LGVE 1986 I Nr. 23, 26.09.1986, Luzerner Gerichts- und Verwaltungsentscheide (bis 2012), Nr. 23, 39 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁹¹ **WOLF**, *Berner Kommentar*, Art. 607, N. 30; **DRUEY**, s. 120; **RAVEANE**, N. 35. Bkz. **Obergericht, Zürich**, ZR 91/1992, 10.12.1991, *Blätter für Zürcherische Rechtsprechung* (ZR), E. 3.a (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁹² **WEIBEL**, *Vorbem. zu Art. 607 ff.*, N. 32; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 7; **RAVEANE**, N. 35; BGE 99 III 41, 05.09.1973 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁹³ **WEIBEL**, *Vorbem. zu Art. 607 ff.*, N. 42; **GÖKSU**, s. 961.

⁹⁴ **WOLF**, *Auskunft*, s. 77; **DRUEY**, s. 118.

hangi bir düzenleme yoktur. İsviçre Federal Mahkemesi, bilginin amacına bakılarak tüm ilgililerin çıkarları dikkate alınarak bir sonuca varılması gerektiğini belirtmiştir⁹⁵. WALDMANN'a göre; bilgi, kendiliğinden veriliyorsa sözlü bilgilendirme yeterli iken; bilginin talep edildiği durumlarda bilgilendirme, yazılı olarak yapılmalıdır. Kanaatimizce kanunda bu hususta herhangi bir düzenleme yer almadığı için sözlü bilgilendirmenin yeterli olduğu sonucuna varılabilir⁹⁶. Ancak sözlü bilgi verildikten sonra ayrıntılı bilgi için bilgilerin yazılı olarak verilmesi istenebilir⁹⁷.

Bilgilendirme sözlü olarak yapılsa bile yükümlü mirasçı, bilgi verdiği konulara ilişkin belgeler elindeyse bunları vermelidir⁹⁸.

IX. BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMESİ

Mirasçılar, MK m. 646/III ve m. 649/II'den doğan bilgilendirme yükümlülüklerini talep olmaksızın yerine getirmekle yükümlüdür. Fakat bilgi vermekle yükümlü mirasçı, bilgi talep eden mirasçıdan mirasçılık belgesini göstermesini isteyebilir⁹⁹. Bu yükümlülük, talep olmaksızın veya talep üzerine yerine getirilirse herhangi bir sorun yoktur.

Bilgi alma hakkına sahip olan kişinin talep ettiği bilgiler verilmezse, bu talep, dava yoluyla yerine getirilebilir¹⁰⁰. Her davada olduğu gibi davacının burada da genel hukuki yararının olması gerekmektedir. Fakat davacının bilgi alma ihtiyacını tam bir şekilde ispatlamasına gerek yoktur. Sadece inandırıcı bir şekilde ortaya koyması yeterlidir¹⁰¹. Fakat bilgi alma taleplerinin salt bir şüpheyi doğrulama aracı

⁹⁵ BGer, 5C.158/2006, 23.03.2007, E. 3.1 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

⁹⁶ DRUEY, s. 118; RAVEANE, N. 36.

⁹⁷ WALDMANN, s. 109 (aktaran, RAVEANE, N. 36).

⁹⁸ RAVEANE, N. 38. Karş. WEIBEL, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 45. Bkz. BGer, 5P.347/2004, 11.01.2005, E. 6.2.

⁹⁹ RAVEANE, N. 318.

¹⁰⁰ WEIBEL, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 18; WOLF, Berner Kommentar, Art. 610, N. 31; GÖKSU, s. 962.

¹⁰¹ GÖKSU, s. 955; BGer, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 5.3 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

olmaması için uyumsuzluk durumunda en azından mirasa yönelik taleplerle makul bir ilgisinin olması gerekir¹⁰².

Bilginin verilmesini sağlamak için açılacak dava, bir eda davasıdır (HMK m. 105)¹⁰³. Her bir mirasçı tarafından bağımsız olarak açılabilir. Bu davada ne davacılar ne de davalılar arasında zorunlu dava arkadaşlığı vardır¹⁰⁴. Bilgi almaya yönelik dava, bilgi talebinin kaynağının akdi veya miras hukuku karakterli olmasından bağımsız olarak malvarlığına ilişkindir¹⁰⁵. Burada dava konusunun değerinin bilgiyle ilişkili olan malvarlığı değerlerinin bir kısmına ilişkin olduğu kabul edilmektedir¹⁰⁶. Fakat burada dava konusunun değerinin belirlenebilmesi, davacıdan beklenemeyeceği için bu dava belirsiz alacak (eda) davası şeklinde açılabilir (HMK m. 107/I)¹⁰⁷.

Bilgi almaya yönelik bu dava, diğer mirasa yönelik taleplerle ilgili davalardan bağımsız olarak açılabilir¹⁰⁸. Mirasla ilgili diğer taleplerin yerine getirilmesi için açılan davalarda bilgi alma talebi de ileri sürülebilir (bkz. HMK m. 110).

Bu dava diğer miras haklarıyla ilgili davalardan önce açılabilir. Bu davadan elde edilecek bilgilerle daha sonra miras haklarıyla ilgili açılacak diğer davalarda sürecin uzamasının önüne geçilebilecektir¹⁰⁹.

Verilmesi gereken bilgi, bilgi vermekle yükümlü mirasçuların sahip veya paydaş olduğu bir tüzel kişide ise bu durumda söz konusu tüzel kişi, bilgi vermekle yükümlü kılınabilir. Burada bilgi vermekle

¹⁰² **SCHRÖDER**, s. 190; **GÖKSU**, s. 955.

¹⁰³ **SEROZAN/ENGİN**, § 1, N. 170; **RAVEANE**, N. 298.

¹⁰⁴ **RAVEANE**, N. 305.

¹⁰⁵ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 43; BGer, 5C.14/2003, 03.07.2003, E. 1; BGer, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 1.1. Karş. BGer 5A_956/2012, 25.06.2013, E. 1.2 (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

¹⁰⁶ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 43; **GÖKSU**, s. 962.

¹⁰⁷ Bkz. BGer, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 1.1; BGer, 5C.14/2003, 03.07.2003, E. 1. Karş. **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 43; **GÖKSU**, s. 962; BGer, 5A_956/2012, 25.06.2013, E. 1.2 (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

¹⁰⁸ **GÖKSU**, s. 963; **RAVEANE**, N. 17; Entscheidung des Kantonsgerichts Basel-Landschaft, Abteilung Zivilrecht, vom 30. Januar 2018 (400 17 305), Entscheidung des Kantonsgerichts Basel-Landschaft (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

¹⁰⁹ **GÖKSU**, s. 963.

yükümlü mirasçı, tüzel kişiyi amacına aykırı ve kötüye kullandığı için tüzel kişinin hukuki bağımsızlığı dikkate alınmadan (tüzel kişilik perdesinin aralanması yoluyla) tüzel kişi, mirasçılık statüsü olmamasına rağmen istisnai olarak bilgi vermekle yükümlü kılınmaktadır¹¹⁰.

Bu davada davalı, dürüstlük kuralına uygun olarak doğru bilgiler vermekle yükümlüdür (HMK m. 29). Davalı, karşı tarafı yanıltacak şekilde yanlış bilgiler veremez. Ayrıca belgelerin ibrazına ilişkin usuli yükümlülük (HMK m. 219 vd.) maddi hukuka ilişkin bu bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirilmesine hizmet eder. Bu yükümlülüğü yerine getirmekten kaçınmak delillerin değerlendirilmesinde etkili olabilir¹¹¹. Bilgi vermeme durumu ispat yükümlülüğünün tersine çevrilmesine yol açmaz¹¹². Fakat hakim, delillerin değerlendirilmesinde söz konusu durumu dikkate alır. Bilgi vermekten kaçınmak, bilgi vermekten kaçınan mirasçının iddialarının tamamen veya kısmen yanlış ya da ispat yükü altındaki mirasçının ileri sürdüklerinin doğru olduğuna hakim in ikna olmasına neden olabilir¹¹³.

Bilgi almaya yönelik davalar için görevli mahkeme hakkında ka-
nunda herhangi bir düzenleme yer almadığı için genel görevli mah-
keme olan asliye hukuk mahkemesi bu davalarda görevlidir. Yine bu
dava için uygulanacak yargılama usulü açıkça gösterilmediği ve bu
dava basit yargılama usulüne tabi davalar arasında sayılmadığı için
söz konusu dava yazılı yargılama usulüne tabidir. Fakat niteliği gereği
hızlı sonuç alınması gereken bir dava olduğu için olması gereken hu-
kuk açısından bu davada basit yargılama usulünün uygulanması daha
isabetli olacaktır. Yine bu davanın diğer miras taleplerinden bağımsız
olarak açıldığı durumlarda sulh hukuk mahkemesinde görülebileceği
şeklinde bir düzenlemenin yapılması yerinde olacaktır. Yetkili mah-
keme ise mirasbırakanın son yerleşim yeri mahkemesidir (HMK m.

¹¹⁰ **SCHRÖDER**, s. 191; **RAVEANE**, N. 27; BGer, 5C.14/2003, 03.07.2003, E.2.2; BGer, 5A_994/2014, 11.01.2016, E. 5.4. (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

¹¹¹ **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff, N. 18.

¹¹² BGer, 5C.135/2005, 02.11.2005, E. 2.2 (Swisslex, Erişim Tarihi: 24.12.2020).

¹¹³ **GÖKSU**, s. 962; **DRUEY**, s. 119; BGer, 5C.135/2005, E. 2.2; BGer, 5P.347/2004, 11.01.2005, E. 6.3 (Swisslex, Erişim Tarihleri: 24.12.2020).

11/1- b. 2). Yabancı unsurlu uyuşmazlıklarda yetkili mahkeme, miras statüsüne göre belirlenir¹¹⁴.

X. BİLGİLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜNE AYKIRILIĞIN SONUÇLARI

Bilgilendirme yükümlülüğü, mirasçılarının özel hukuk kaynaklı yasal bir yükümlülüğüdür¹¹⁵. Bilgilendirme yükümlülüğünün kusurlu bir şekilde ihlali sonucunda herhangi bir zarar ortaya çıkarsa tazminat sorumluluğu gündeme gelir¹¹⁶. Tazminat sorumluluğunun kaynağı doktrinde tartışmalıdır. Doktrinde savunulan hakim görüşe göre; bilgilendirme yükümlülüğünün ihlali halinde haksız fiilden doğan (TBK m. 49 vd.) bir tazminat yükümlülüğü ortaya çıkar¹¹⁷. Doktrinde savunulan diğer görüşe göre; sözleşme veya sözleşme benzeri bir sorumluluğa (TBK m. 112 vd.) dayanan bir sorumluluk ortaya çıkar¹¹⁸. Kanaatimizce mirasçılarının bilgi verme yükümlülüğüne aykırı davranması, kanundan doğan bir yükümlülüğün ihlali olduğu için haksız fiilden doğan borç ilişkisine ilişkin hükümlerin uygulanması yerinde olacaktır.

¹¹⁴ **KELLER/SCHAUFELBERGER**, Art. 607, N. 13; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 48. Bkz. MÖHUK m. 20.

¹¹⁵ **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 10; **KOCAYUSUFPAŞAOĞLU**, s. 709; **WOLF**, *Auskunft*, s. 77; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 9.

¹¹⁶ **TUOR/PICENONI**, Art. 607, N. 10; **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 12; **OSWALD**, s. 18, 104; **KELLER/SCHAUFELBERGER**, Art. 607, N. 12; **KOCAYUSUFPAŞAOĞLU**, s. 709; **SEROZAN/ENGİN**, § 6, N. 89; **DURAL/ÖZ**, N. 1761; **İNAN/ERTAŞ/ALBAŞ**, s. 512; **ENGLER**, Art. 581, N. 27; **STÄHLI, Peter**, OFK - Orell Füssli Kommentar (navigator.ch), ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg: Kostkiewicz, Jolanta Kren/Wolf, Stephan/Amstutz, Marc/Fankhauser, Roland, 3., überarbeitete Auflage, Orell Füssli Verlag AG, Zürich 2016, Art. 581, N. 7.

¹¹⁷ **KELLER/SCHAUFELBERGER**, Art. 607, N. 12; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 36; **İMRE/ERMAN**, s. 485; **WOLF**, *Auskunft*, s. 79; **HÄFLİGER**, Art. 607, N. 9; **GÖKSU**, s. 962; **DRUEY**, s. 119.

¹¹⁸ **DURAL/ÖZ**, N. 1959; **SEROZAN/ENGİN**, § 7, N. 46.

Bilgi verme yükümlülüğünün ihlali için ödenecek tazminat, bilgi verilmemesi nedeniyle artık geri alınamayanlar ve yapılan diğer her tür masrafı kapsar¹¹⁹. Bilgi vermekten kaçınılması veya eksik bilgi verilmesi sebebiyle zarara uğrayan kişi, uğradığı zararı ispat etmelidir¹²⁰. Örn; bilgi verilmemesi sebebiyle tereke aktifine eklenebilecek bir değer eklenemediği için tereke borca batık hale gelmiş ve mirasçılardan biri veya hepsi mirası reddetmiş, fakat söz konusu değer terekeye eklendiğinde tereke borca batık hale gelmeyecek idi ise tazmin edilmesi gereken bir zarar ortaya çıkmış olur¹²¹. Saklanan bilgiler olmadan zararın kanıtlanması zordur¹²². Bu sebeple zararın miktarının belirlenmesinde TBK m. 50/II (Art. 42 Abs. 2 OR) hükmü yardımcı olabilir¹²³.

Bilgi alma hakkı ihlal edilen mirasçı, duruma göre hata veya hile sebebiyle paylaşımın iptaline yönelik bir dava açabilir¹²⁴. MK m. 646/III'e aykırı olarak zilyet olduğu tereke malları hakkında bilgi vermeyen, onları saklayan mirasçının mirası red hakkı ortadan kalır¹²⁵ (MK m. 610/II).

XI. SONUÇ

Maddi özel hukukta genel bir bilgi edinme hakkı yoktur. Miras hukukunda terekenin eşit ve adil bir şekilde paylaşılabilmesi için bazı kişilere bilgi edinme hakları tanınmıştır. Mirasçıların bilgilendirme yükümlülüklerinin kapsamı geniştir. Sadece miras hukukuyla ilgili ilişkiler değil, paylaşımı etkileyebilecek mirasbırakan ile mirasçılar arasındaki malvarlığını ilgilendiren tüm ilişkiler bilgilendirme

¹¹⁹ **ESCHER/ESCHER**, Art. 607, N. 12; **OSWALD**, s. 18, 104; **KELLER/SCHAUFELBERGER**, Art. 607, N. 12; **WEIBEL**, Vorbem. zu Art. 607 ff., N. 36; **WOLF**, Art. 607, N. 33.

¹²⁰ **ESCHER/ESCHER**, Art. 581, N. 16.

¹²¹ **ESCHER/ESCHER**, Art. 581, N. 16.

¹²² **GÖKSU**, s. 962; **RAVEANE**, N. 41.

¹²³ **RAVEANE**, N. 41.

¹²⁴ **OSWALD**, s. 104.

¹²⁵ **WOLF**, Auskunft, s. 79.

yükümlülüğünün kapsamına dahildir. Mirasçılar, objektif olarak bakıldığında paylaşımı herhangi bir şekilde etkileyebilecek şekilde görünen tüm bilgi ve belgeleri vermelidir. Mirasçılar, bildikleri mirasbırakandan diğer mirasçılara veya üçüncü kişilere yapılan kazandırmalar hakkında da bilgi vermekle yükümlüdür. Mirasçılarının MK m. 646/III ve m. 649/II'deki bilgilendirme yükümlülükleri talep edilmeksizin ortaya çıkan bir yükümlülüktür. Fakat MK m. 620'de sulh hukuk mahkemesine karşı olan bilgilendirme yükümlülüğü talep üzerine ortaya çıkan bir yükümlülüktür. Mirasçılarının bilgilendirme yükümlülüklerine ilişkin hükümler emredici niteliktedir. Mirasbırakan, herhangi bir mirasçıyı bilgilendirme yükümlülüğünden muaf tutamaz. Bilgilendirme yükümlülüğü mirasın açılmasıyla ortaya çıkar. Tereke mevcudunun doğru bir şekilde tespit edilmesi ve terekenin eşitlik ve adalet ilkeleri çerçevesinde tasfiye edilebilmesi için bilgilendirme paylaşımından önce yapılmalıdır. Bilgi alma talebinin yerine getirilmemesi durumunda bu talep, bir edim davası ile yerine getirilebilir. Bilgilendirme yükümlülüğü kusurlu bir şekilde ihlal edildiğinde ortaya çıkan zarar için haksız fiilden doğan sorumluluk esaslarına (TBK m. 49 vd.) göre tazminat talep edilebilir.

KAYNAKÇA

ABT, Daniel: CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Hrsg: Breitschmid, Peter/Jungo, Alexandra, Erbrecht (Art. 457-640 ZGB), 3. Auflage, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich – Basel – Genf 2016.

BREITSCHMID, Peter/MATT, Isabel: Informationsansprüche der Erben und ihre Durchsetzung insbesondere Informationsansprüche gegenüber Banken über ihre Geschäftsbeziehung mit dem Erblasser, Successio, 2010, s. 85-107.

ENGLER, Urs: Praxiskommentar, Erbrecht, Hrsg: Abt, Daniel/Weibel, Thomas, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2000.

- ESCHER, Arnold/ESCHER, Arnold:** Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Bd. III, Erbrecht, Zweite Abteilung: Der Erbgang (Art. 537-640), Schulthess & CO AG, Zürich 1960.
- DRUEY, Jean Nicolas:** Der Anspruch des Erben auf Information, Hrsg: Basler Juristenverein, BJM, 1988, s. 113-132. (Kısaltma: Information)
- DRUEY, Jean Nicolas:** Das Informationsrecht des Erben - die Kunst, Einfaches kompliziert zu machen, Successio, 2011, s. 183-188. (Kısaltma: Kunst)
- DURAL, Mustafa/ÖZ, Turgut:** Türk Özel Hukuku, C. IV, Miras Hukuku, Yenilenmiş 8. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2015.
- GÖKSU, Tarkan:** Informationsrechte der Erben, Hrsg: Arnold F. Rusch, AJP, 2012, s. 953-965.
- HÄFLİGER, Manuela:** OFK - Orell Füssli Kommentar (navigator.ch), ZGB Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg: Kostkiewicz, Jolanta Kren/Wolf, Stephan/Amstutz, Marc/Fankhauser, Roland, 3., überarbeitete Auflage, Orell Füssli Verlag AG, Zürich 2016.
- İMRE, Zahit/ERMAN, Hasan:** Miras Hukuku, Gözden Geçirilmiş 14. Basım, Der Yayınları, İstanbul 2018.
- İNAN, Ali Naim/ERTAŞ, Şeref/ALBAŞ, Hakan:** Türk Medeni Hukuku, Miras Hukuku, 8. Baskı, İleri Kitabevi, İzmir 2012.
- KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Necip:** Miras Hukuku, 3. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1987.
- MEYER, Thomas:** CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Erbrecht (Art. 457-640 ZGB), Hrsg: Breitschmid, Peter/Jungo, Alexandra, 3. Auflage, Schulthess Juristische Medien AG, Zürich – Basel – Genf 2016.

OSWALD, Adriano: Die Auskunftspflicht im Erbgang, Dissertation, Juris Druck + Verlag, Zürich 1976.

ÖZDEMİR, Hayrunnisa: Türk Medeni Kanununa Göre Mirasın Paylaşılması Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.

RAVEANE, Zeno: Erbrechtliche Informationsansprüche und ihre Durchsetzung, Impulse zur praxisorientierten Rechtswissenschaft Band/Nr. 30, Hrsg: Thomas Sutter-Somm, Schulthess Juristische Medien, Zürich – Basel – Genf 2017.

SCHAUFELBERGER, Peter C./KELLER, Katrin: Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch II, Art. 457-977 ZGB, Art. 1-61 SchlT ZGB, Hrsg: Honsell, Heinrich/Vogt, Nedim Peter/Geiser, Thomas, 3. Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2006.

SCHRÖDER, Andreas: Erbrechtliche Informationsansprüche oder: die Geister, die ich rief..., Successio-Zeitschrift für Erbrecht, 2011, Schulthess Juristische Medien AG, s. 189-202.

SEROZAN, Rona/ENGİN, Baki İlkay: Miras Hukuku, 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012.

STÄHLI, Peter: OFK - Orell Füssli Kommentar (navigator.ch), ZGB Kommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Hrsg: Kostkiewicz, Jolanta Kren/Wolf, Stephan/Amstutz, Marc/Fankhauser, Roland, 3., überarbeitete Auflage, Orell Füssli Verlag AG, Zürich 2016.

TUOR, Peter/PICENONI, Vito: Berner Kommentar, Kommentar zum Schweizerischen Privatrecht, Bd. III, Das Erbrecht, 2. Abteilung: Der Erbgang, Art. 537-640 ZGB, Zweite Auflage, Verlag Stämpfli & Cie, Bern 1966.

WEIBEL, Thomas: Praxiskommentar, Erbrecht, Hrsg: Abt, Daniel/Weibel, Thomas, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2000.

WISSMANN, Kurt: Basler Kommentar, Zivilgesetzbuch II, Art. 457-977 ZGB, Art. 1-61 SchlT ZGB, 3. Auflage, Hrsg: Honsell, Hein-

rich/Vogt, Nedim Peter/Geiser, Thomas, Helbing Lichtenhahn Verlag, Basel 2006.

WOLF, Stephan: Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Die Teilung der Erbschaft, Art. 602-619 ZGB, Hrsg: Hausheer, Heinz/Walter, Hans Peter/Wolf, Stephan/Eggel, Martin, Stämpfli Verlag AG, Bern 2014. (Kısaltma: Berner Kommentar)

WOLF, Stephan: Auskunftspflichten unter Miterben BGE 127 III 396 ff., Recht-Zeitschrift für juristische Weiterbildung und Praxis, Stämpfli Verlag AG, Bern 2002. (Kısaltma: Auskunft)